

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobců: **a) Ateliér pro životní prostředí, o. s.**, se sídlem Ve Svahu 1, Praha 4, IČ 69347760, **b) MUDr. V.F.**, oba zast. JUDr. Petrem Kužvartem, advokátem, se sídlem Za Zelenou liškou 967, Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2011 čj. S-MHMP 939897/2010/OOP-V-710/R-201/La,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru ochrany prostředí, ze dne 28. 3. 2011 čj. S-MHMP 939897/2010/OOP-V-710/R-201/La se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 10.720,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Petra Kužvarta, advokáta.**

Odůvodnění

Žalobci se podanou žalobou domáhají přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, který bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 16, odboru výstavby, dopravy a životního prostředí (dále jen vodoprávní úřad) ze dne 26. 8. 2010 č.j. 011851/10/OVDŽP/Jj, kterým vodoprávní úřad jako speciální stavební úřad vydal stavební povolení k provedení stavby vodního díla „SO 01, 02, 03“ realizovaného v rámci stavby „protipovodňová opatření na ochranu hlavního města Prahy“, etapa 0006 Zbraslav - Radotín, část 22, na pozemcích v katastrálních územích Malá Chuchle a Velká Chuchle uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí.

Žalobci v první žalobní námitce uvádějí, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 28. 3. 2011. Územní rozhodnutí pro předmětnou stavbu však v té době neexistovalo, neboť bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze sp.zn. 11 A 34/2010 ze dne 13. 1. 2011, který v té době musel být již žalovanému doručen.

Ve druhé žalobní námitce žalobci rekapitulují svoji odvolací námitku, podle které není z prvoinstančního rozhodnutí zřejmé, jak stavba vypadá, jak je situovaná vůči okolním nemovitostem, jak jsou v prostoru na ploše lokality rozestřeny jednotlivé zásahy dílčích stavebních objektů. K této námitce žalovaný uvedl pouze to, že účastníci mohli v době řízení nahlížet do správního spisu. To je ale podle názoru žalobců nerozhodné, protože o podobě a podmínkách povolení stavby rozhoduje závazně výrok rozhodnutí, nikoliv obsah spisu. Stavební úřad byl povinen do stavebního povolení podle názoru žalobců vtělit srozumitelný popis celého povolovaného zásahu v území v takové podrobnosti, aby vlastníci dotčených nemovitostí mohli bez pochybností a nejistoty vykonávat svá procesní práva, a tedy i vyčíst z rozhodnutí formu a intenzitu dotčení svých práv. V tom stavební úřad selhal a žalovaný toto selhání neodstranil.

Ve třetí žalobní námitce žalobci rekapitulují svoji odvolací námitku, podle které pro vyloučení všech úředních osob odvolacího správního orgánu pro možnou podjatost měl Magistrát hlavního města Prahy postupovat podle § 131 odst. 4 správního řádu. K tomu žalobci v žalobě dodávají, že úřední osoby Magistrátu hlavního města Prahy měly samy oznámit důvody svého vyloučení a do rozhodnutí ve věci nečinit úkony, jež snesou odkladu. Postavení zaměstnanců města zařazených do Magistrátu hlavního města Prahy včetně ředitele Magistrátu hlavního města Prahy je neudržitelné a neměli by o žádostech svého zaměstnavatele vůbec rozhodovat. Námitka podjatosti proti úředním osobám zařazeným do Magistrátu hlavního města Prahy byla včasná a žalovaný neměl právo k ní jako opožděné nepřihlížet. Byla podána, jakmile bylo zřejmé, že úředníci Magistrátu hlavního města Prahy se přímo zúčastní odvolacího řízení. V tomto ohledu žalobce poukazují na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011 č.j. 1 As 89/2010-100, kterým byla rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu předložena k řešení otázka systémové podjatosti úředníků samosprávních celků.

V rámci uvedené odvolací námitky žalobci poukazovali také na problém průchodnosti kapacity mostní konstrukce pod strakonickou silnicí (takzvaných 8 kanálů). V žalobě k tomu žalobci uvádějí, že obdobnou námitku byli nuceni uplatňovat ve všech dílčích stavebních řízeních, na něž byl předmětný soubor staveb fragmentarizován. Celková funkčnost protipovodňových opatření a stav, kdy nebudou škodit majetku žalobce b) i dalším vlastníkům nemovitostí, spočívá v tom, že tyto kanály včas a v dostatečné kapacitě převedou vzdušné vody nateklé při povodni z Berounky do prostoru chuchelského závodíště. Jedině tak mohou být omezeny potenciální škody na majetku žalobce b) a jeho sousedů. Podle názoru žalobců vtip celého oficiálního řešení je v tom, že se zprůchodněním „osmi kanálů“ nezabývá vůbec žádné stavební povolení v žádné ze svých podmínek. Řešení v tomto smyslu je proto v nedohlednu. Městu tento stav nevadí, neboť v případě povodně utrpí škodu místní rezidenti a nikoliv městský majetek.

Ve čtvrté žalobní námitce (v žalobě je tato námitka v důsledku zřejmého administrativního pochybení očíslována jako třetí námitka, poznámka soudu) žalobci poukazují na to, že již v odvolání vznesli námitku, že vodoprávní úřad byl povinen své rozhodnutí těm, kdo vznesl námitky, tedy i odvolatelům, v souladu s ust. § 115 odst. 8 vodního zákona doručit do vlastních rukou, což se nestalo. K tomu v žalobě uvádí, že žalovaný uvedenou nezákonnost sice uznal, ale bagatelizuje ji jako závadu, která nemohla mít vliv na napadené rozhodnutí. Takový názor je podle názoru žalobců nesprávný, neboť vada

měla vliv na doručování stavebního povolení, a tedy i na počátek plynutí procesních lhůt a nejde o bagatelní pochybení, neboť mělo dopad do práv účastníků včetně žalobců.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobu nepovažuje za důvodnou a navrhuje ji zamítnout. K první žalobní námitce poukázal na to, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 1. 2011 č.j. 11 A 34/2010-64, na který žalobci poukazují, byl na základě kasační stížnosti žalovaného rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 60/2011-101 ze dne 15. 6. 2011 zrušen a následně byla žaloba směřující proti územnímu rozhodnutí zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2011 č.j. 11 A 34/2010-117. Tím došlo ke zhojení vady, kterou žalobci vytýkají, neboť žalovaný ve vodoprávním řízení vycházel z pravomocného územního rozhodnutí, které dle závěru Nejvyššího správního soudu netrpí žádnými vadami, které mohly být důvodem pro jeho zrušení. Pokud jde o ostatní námitky, žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Dne 14. 6. 2010 byla vodoprávnímu úřadu doručena žádost o vydání povolení k stavbě předmětného vodního díla podanou hlavním městem Prahou jako stavebníkem. Opatřením ze dne 2. 7. 2010 vodoprávní úřad vyrozuměl účastníky řízení o zahájení řízení a současně nařídil k projednání žádosti ústní jednání na den 6. 8. 2010. Podáním doručeným vodoprávnímu úřadu dne 9. 7. 2010 žalobce a) v souladu s ust. § 70 zákona č. 114/1992 Sb. oznámil svoji účast v tomto řízení. Při ústním jednání žalobci společně s dalšími účastníky tohoto řízení prostřednictvím svého právního zástupce upozornili na nutnost zajistit zprůchodnění propustku „8 kanálů“ pod strakonickou silnicí s tím, že za současných okolností s vydáním povolení stavby nesouhlasí.

Dne 26. 8. 2010 vydal vodoprávní úřad rozhodnutí č.j. 011851/10/OVDŽP/Jj, kterým stavebníkovi vydal povolení pro provedení stavby předmětného vodního díla. K námitce uplatněné žalobci při ústním jednání vodoprávní úřad uvedl, že řešení odtoku povodňových vod propustkem pod strakonickou silnicí není předmětem navrhovaných protipovodňových opatření. Vzhledem k tomu, že vodoprávní úřad rozhoduje pouze o předmětu řízení, který je deklarován žádostí, byla námitka zamítnuta.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci společně s akad. arch. V.F. odvolání, které obsahově koresponduje s druhou až čtvrtou žalobní námitkou. O odvolání bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy, odboru ochrany prostředí, ze dne 28. 3. 2011 sp.zn. S-MHMP 939897/2010/OOP-V-710/R-201/La tak, že odvolání byla zamítnuta a rozhodnutí vodoprávního úřadu potvrzeno. K jednotlivým odvolacím námitkám žalovaný uvedl, že rozhodnutí vodoprávního úřadu obsahuje všechny náležitosti vyplývající z ust. § 115 odst. 1 a § 5 vyhlášky č. 526/2006 Sb. a § 7 vyhlášky č. 432/2001 Sb. K námitce týkající se problematiky průchodnosti a kapacity mostní konstrukce „8 kanálů“ žalovaný uvedl, že k takové námitce nelze přihlížet, neboť se nevztahuje k předmětu daného řízení. Vodoprávní úřad nemůže přezkoumávat rozsah protipovodňových opatření nad rámec podané žádosti. V části týkající se vyloučení úředních osob pro podjatost žalovaný uvedl, že poukaz na ust. § 131 odst. 4 správního řádu se jeví dosti bezobsažně, neboť ve věci nebylo vydáno žádné rozhodnutí o vyloučení pro podjatost. Navíc je ze spisu patrné, že odvolatelé se o tvrzené podjatosti dozvěděli již na začátku řízení vedeného vodoprávním úřadem a protože ji tedy neuplatnili ihned, jakmile se o ní dozvěděli, ale zmínili ji až v rámci odvolání, žalovaný k ní proto nepřihlížel. Ze správního spisu je navíc patrné, že údajnou podjatost pracovníků

žalovaného řešilo i usnesení ředitele Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 17. 7. 2009 č.j. S-MHMP 594070/2009/RED tak, že námitka podjatosti byla zamítnuta. K námitce údajného porušení ust. § 115 odst. 8 vodního zákona žalovaný uvedl, že odvolatelům dává za pravdu. Ze spisu však vyplývá, že odvolatelé se o napadeném rozhodnutí dozvěděli prostřednictvím úřední desky a tento způsob doručování tak nepředstavuje vadu, která by měla vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, neboť i přes zmíněnou vadu odvolatelé odvolání včas učinili.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Městský soud se v první řadě zabýval námitkou, podle níž žalovaný vůbec neměl o odvolání žalobců v dané věci rozhodovat, neboť všichni jeho pracovníci měli být z projednávání věci pro možnou podjatost vyloučeni. Tato otázka se stala předmětem rozhodování rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 1As 89/2010. Vzhledem k tomuto probíhajícímu řízení Městský soud v Praze řízení v této věci přerušil a s rozhodnutím vyčkal rozhodnutí rozšířeného senátu v uvedené věci. Při rozhodování o této žalobě proto vycházel jednak z rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2012 č.j. 1As 89/2010-119 a z následného rozsudku v této věci ze dne 30. 1. 2013 č.j. 1As 89/2010-152. Z těchto rozhodnutí vyplývají následující závěry:

Podle § 14 odst. 1 správního řádu z roku 2004 *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.* Podobně podle § 9 odst. 1 správního řádu z roku 1967 *pracovník správního orgánu je vyloučen z projednávání a rozhodování věci, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti.*

Ze znění výše uvedených ustanovení je patrné, že oba správní řády jimi zajišťují, aby pravomoci správních orgánů vykonávaly pokud možno pouze osoby nestranné, tedy takové, jejichž postoj k výkonu své pravomoci nebude „zkřiven“ vztahem k věci samé či k těm, kteří na ní mají či mohou mít nějaký zájem (tj. vztahem, jež lze označit za nežádoucí). Právní úprava zde vychází z toho, že uvedené osoby nemají mít na vyřízení věci jiný zájem než ten, aby postupovaly zákonně (a v rámci toho i věcně správně a efektivně). Signálem nebezpečí, že jejich postup mohou ovlivnit i zájmy jiné, může být právě jejich výše popsáný nežádoucí vztah. Právní úprava vychází z toho, že nebezpečí ovlivnění nežádoucím vztahem je třeba aktivně předcházet tak, aby k němu pokud možno nikdy nedošlo, a proto připouští, že v některých případech bude z výkonu pravomoci v konkrétní věci vyloučena i osoba, o níž není ani zdaleka jisté, že u ní nežádoucí vztah existuje. Zákon tedy nevyžaduje jistotu ani přiměřenou pravděpodobnost existence nežádoucího vztahu; postačí již, jestliže o nepodjatosti lze pochybovat.

Správní řád z roku 2004 požadovaný důkazní standard precizuje formulací požadující existenci důvodného předpokladu, že s ohledem na nežádoucí vztah úřední osoby lze o její nepodjatosti pochybovat. Tato formulace se však z hlediska svého smyslu a účelu ani

z hlediska konkrétních podmínek pro naplnění hypotézy právní normy ve skutečnosti od formulace užití správním řádem z roku 1967 neliší, neboť ani u starší z obou právních úprav není představitelné, aby závěr o vyloučení určité osoby z projednávání a rozhodování věci mohl být učiněn bez existence skutkových důvodů zakládajících důvodný předpoklad pochyb o nepodjatosti. Je tomu tak proto, že v právním státě se jakýkoli postup podle zákona musí opírat o objektivní kritéria a o racionální, v realitě zakotvené důvody, a nikoli o čistě subjektivní, o skutkové důvody neopřenu (libo)vůli toho, kdo pravomoc vykonává.

Pochybnost o nepodjatosti je proto založena tehdy, jsou-li rozumné a z reality vycházející důvody k domněnce, že zde může existovat nežádoucí vztah, jenž by mohl „zkřivit“ postoj úřední osoby k výkonu jí svěřené pravomoci. I nízká míra pravděpodobnosti takového nebezpečí tedy může vést k závěru o vyloučení určité úřední osoby z úkonů v řízení.

Důvodem k pochybnostem o nepodjatosti pak může být cokoli, co vzhledem ke své povaze může založit nežádoucí vztah mající potenciál ke „zkřivení“ postoje úřední osoby k výkonu jí svěřené pravomoci. Něčím takovým jistě může velmi dobře být pracovněprávní vztah úřední osoby k obci či kraji jako entitě, která sama má na výsledku určitého správního řízení zájem nebo která je přímo nebo nepřímo ovlivňována osobami, jež takový zájem mají. Pracovněprávní vztah vytváří totiž nepochybně určitý vztah závislosti mezi oběma jeho účastníky a obecně vzato dává zaměstnavateli určité možnosti k působení na zaměstnance tak, aby tento měl tendenci pokud možno vyhovět nejrozličnějším preferencím zaměstnavatele. Zaměstnavatel v první řadě rozhoduje o setrvání zaměstnance v pracovním poměru; představa, že se zaměstnanec dokáže právními prostředky dlouhodobě bránit cílené a setrvalé snaze zaměstnavatele pracovní poměr s ním ukončit, je v běžných životních poměrech iluzorní. Zaměstnavatel dále významně rozhoduje o tom, jaké finanční a případně i nefinanční benefity zaměstnanec za svoji práci obdrží, přičemž i přesto, že je v řadě ohledů vázán objektivním právem, má široký faktický prostor pro diskreci. A konečně nelze podcenit, že zaměstnavatel může nejrozličnějšími drobnými opatřeními a každodenní praxí (např. úpravou pracovní doby, pracovního prostředí, uspořádáním vztahů zaměstnance s jeho kolegy, vymezením konkrétních pracovních úkolů a rozdělením práce mezi jednotlivé zaměstnance aj.) vystavit zaměstnance účinnému tlaku. Pojmově je tedy velmi dobře představitelné, ba dokonce vysoce pravděpodobné, že chce-li zaměstnavatel, může si najít poměrně účinné prostředky k tlaku na zaměstnance vedoucímu k ovlivnění jeho rozhodovací činnosti. Obecně vzato tedy vztah zaměstnance a zaměstnavatele v sobě skrývá významný potenciál možné podjatosti zaměstnance, podílel-li by se na výkonu pravomoci ve věci, na níž by měl jeho zaměstnavatel či osoby, jež jej přímo nebo nepřímo ovlivňují, zájem.

Rozšířený senát tak sice na jedné straně dospěl k závěru, že „v případech, kdy rozhoduje úředník územního samosprávného celku ve věci, která se přímo nebo nepřímo týká tohoto celku, není a priori vyloučen z rozhodování pro svoji 'systémovou podjatost', zároveň však uvedl, že je u něho dáno „systémové riziko podjatosti“, kvůli němuž je třeba otázku jeho případné podjatosti „posuzovat se zvýšenou opatrností oproti věcem, které se zájmů územního samosprávného celku nijak nedotýkají.“ Důvod pochyb o nepodjatosti takového úředníka je tak dán tehdy, „je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být jeho postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.“ K pochybám o nepodjatosti přitom podle rozšířeného senátu postačí i „poměrně nízká míra podezření“, neboť „existence 'systémového rizika podjatosti' je sama o sobě signálem ke zvýšené opatrnosti a 'podezřívavosti' při posuzování důvodů pro vyloučení úřední osoby z úkonů v řízení.“ Důvody k uvedenému podezření mohou představovat „takové skutečnosti, které naznačují, že zde existuje někdo, kdo má zájem na určitém výsledku řízení, v němž se má rozhodovat, a přitom má či může mít schopnost působit na příslušnou úřední

osobu prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu k územnímu samosprávnému celku“ (viz body [62] až [63] cit. usnesení Nejvyššího správního soudu).

Skutečnostmi zakládajícími pochybnosti o nepodjatosti úředníka územního samosprávného celku pak „mohou být například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob (např. zákulisních aktérů místní politiky či podnikatelských subjektů) na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod. byla povolena, anebo naopak nepovolena); takový zájem lze vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počínů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod.“ Za určitých okolností však uvedenou skutečností může být už jen „samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy.“ Zjevně a bez dalšího uvedenými skutečnostmi budou „podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu“ (bod [63] uvedeného usnesení).

Oproti tomu signálem nadkritické míry „systémového rizika podjatosti“ zpravidla nebude samotný fakt, že rozhodnutí orgánu územního samosprávného celku bude mít dopad na tento celek. Proto např. nebude zpravidla důvodem k pochybám o nepodjatosti úředníka územního samosprávného celku samotná skutečnost, že jím vydané stavební povolení se dotkne majetkových či jiných zájmů obce, v níž bude stavba uskutečněna (typicky tím, že stavba bude zbudována na pozemku obce či na pozemku s obecními pozemky sousedícím), půjde-li o běžné, obecně vzato nekontroverzní a v měřítkách daného územního celku ve své podstatě nevýznamné dotčení“ (bod [64] citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu).

Jakkoliv tedy rozšířený senát Nejvyššího správního soudu odmítl pojetí, v němž by byli úředníci územního samosprávného celku automaticky vyloučeni z projednávání a rozhodování ve věcech, které mají dopady na tento celek, přesto je zřejmé, že jeho rozhodnutí představuje nemalý posun oproti pozici, kterou zdejší soud zaujal v rozsudku č. j. 2 As 21/2004 – 67. To je patrné zejména z pasáže citovaného usnesení, v níž rozšířený senát kritizuje neduhy současného českého modelu územní veřejné správy a zdůrazňuje nutnost promítnout povědomí o jejich existenci do rozhodování o podjatosti úředníků obcí a krajů. Podle rozšířeného senátu tak v „soudobém českém modelu spojené územní veřejné správy, v němž státní správu i samosprávu vykonávají z podstatné části orgány územních samosprávných celků jakožto politických entit ovládaných místními či regionálními politickými reprezentacemi, prosazujícími nezřídka partikulární zájmy, a nikoli zájem veřejný, nelze nebezpečí plynoucí ze „systémového rizika podjatosti“ podcenit. Je tomu tak proto, že v modelu, v němž v posledku o osudech zaměstnanců územního samosprávného celku rozhoduje místní či regionální politická reprezentace, nezřídka ovládaná zákulisními vlivovými strukturami, jež z povahy věci má zájmy na tom, aby určité věci místního významu byly řešeny určitým způsobem, fakticky nelze v rámci územní samosprávné jednotky zajistit skutečně úplné oddělení politických a zákonných hledisek při výkonu veřejné správy. (...) proto je nezbytné podezření vyplývající z existence „systémového rizika podjatosti“ brát velmi vážně a s ohledem na smysl a účel § 14 odst. 1 správního řádu z roku 2004 (resp. § 9 odst. 1 správního řádu z roku 1967) v pochybnostech dát přednost vyloučení všech úředních osob příslušného správního orgánu z úkonů v řízení.“ (bod [67] rozhodnutí rozšířeného senátu).

Pokud jde o nyní projednávanou věc, Městský soud v Praze nejprve podotýká, že žalovaný se odmítl zabývat tvrzenou podjatostí svých úředních osob s tím, že žalobci namítli jejich podjatost až v odvolání, tj. opožděně, neboť s ohledem na charakter jím namítané podjatosti mohli tuto námitku vznést již v řízení před správním orgánem prvního stupně.

Městský soud v Praze se s výkladem žalovaného neztotožnil. Podle § 14 odst. 2 správního řádu z roku 2004 sice účastník řízení „*může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil.*“ Námitka podjatosti v daném případě směřovala vůči pracovníkům Magistrátu hlavního města Prahy a žalobci ji poprvé uplatnili v podaném odvolání. Žalobci tedy nenamítají podjatost pracovníků vodoprávního úřadu, který rozhodoval v řízení v prvním stupni. Žalobci proto neměli důvod uplatňovat námitku podjatosti vůči pracovníkům žalovaného, dokud bylo řízení vedeno vodoprávním úřadem, vůči jehož pracovníkům žalobci podjatost nenamítali. Pokud námitku podjatosti vůči pracovníkům rozhodujícím o odvolání uplatnili v podaném odvolání, uplatnili ji skutečně v první možný okamžik, kdy vznesení takové námitky mělo smysl a kdy o ní mohlo být rozhodnuto. Názor žalovaného, že námitka měla být uplatněna již v prvoinstančním řízení, by vedl k absurdnímu postupu, kdy by bylo rozhodováno o podjatosti úředních osob, které ve věci dosud žádné řízení nevedou a ani nemusí ve věci rozhodovat v budoucnu (nebude-li odvolání podáno). Námitka podjatosti tedy byla uplatněna včas a mělo o ní být rozhodnuto.

Pokud žalovaný v této souvislosti poukazuje na rozhodnutí ředitele Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 17. 7. 2009 čj. S-MHMP 594070/201009/RED, nelze jím považovat podjatost pracovníků žalovaného v této věci za vyřešenou. Toto usnesení totiž bylo vydáno ve zcela jiném (územním) řízení, bylo vydáno dříve, než bylo zahájeno řízení v této věci a navíc se týkalo osob, které v této věci vůbec nerozhodovaly, neboť jím bylo rozhodováno o podjatosti pracovníků zařazených do odboru stavebního, kdežto v této věci je rozhodnutí vydáno odborem ochrany prostředí.

Pokud jde o věcné posouzení podjatosti pracovníků žalovaného, Městský soud v Praze vyšel ze závěrů rozšířeného senátu zmíněných shora a dospěl k závěru, že v této věci bylo nadkritické míry systémového rizika podjatosti dosaženo. Je věcí všeobecně známou, že budování protipovodňových opatření se po povodních v roce 2002 stalo zásadní a frekventovanou otázkou pražské komunální politiky a v zásadě všechny subjekty kandidující v pražských komunálních volbách opakovaně ve svých volebních programech uvádějí jako prioritu jejich urychlené dobudování. Kupříkladu ve volebním programu pro pražské komunální volby v roce 2010 politická strana TOP 09, která získala v těchto volbách nejvíce hlasů, uvádí: „*Budeme prosazovat dokončení protipovodňové ochrany města. Přiměřená protipovodňová ochrana v oblasti Zbraslavi, Lahovic a Velké Chuchle by umožnila vybudování rozsáhlého rekreačního a sportovního areálu s vodními plochami, sportovišti, i zelenými plochami, kterých je ve městě nedostatek.*“

Jde o značně rozsáhlou investici s širokým dopadem na rozsáhlou část území města, navíc výslovně zmíněnou ve volebním programu současné nejsilnější strany celopražské komunální politické scény. Jakkoli pravděpodobně nemůže být sporu o nutnosti zbudování této stavby, je zřejmé, že jednak mohou být (a také jsou) odlišné názory na konkrétní podobu protipovodňových opatření a rovněž lze předpokládat eminentní zájem politické reprezentace hlavního města Prahy na rychlosti všech povolovacích řízení, které se této stavby týkají, aby mohly být před voliči prezentovány konkrétní výsledky.

V projednávaném případě jedna z námitek žalobců v podstatě zněla tak, že protipovodňová opatření jsou navržena tím způsobem, že sice ochrání městský majetek, avšak

na úkor soukromého majetku obyvatel Velké Chuchle, jinými slovy zaměstnanci Magistrátu hlavního města Prahy v tomto řízení museli řešit námitku týkající se konfliktu mezi zájmy hlavního města Prahy a ostatních účastníků řízení. Rozhodně tedy v projednávaném případě nejde slovy citovaného usnesení rozšířeného senátu „o běžné, obecně vzato nekontroverzní a v měřítkách daného územního celku ve své podstatě nevýznamné dotčení“.

Městský soud v Praze proto uzavírá, že v dané věci skutečně nemohl žalovaný rozhodovat o odvolání žalobců (ani dalších odvolatelů) pro vyloučení všech jeho úředních osob a požadavek žalobců na postup podle § 131 odst. 4 správního řádu byl zcela důvodný. Za popsané situace, kdy soud dospěl k závěru, že o odvolání by měl rozhodnout zcela jiný správní orgán, by již postrádalo smyslu zabývat se dalšími žalobními námitkami. Po právní moci tohoto rozsudku proto bude na Ministerstvu pro místní rozvoj, aby pověřilo k projednání a rozhodnutí o odvolání jiný orgán než Magistrát hlavního města Prahy, který bude povinen věcné námitky žalobců uvedené v odvolání znovu posoudit a vypořádat se s nimi.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobci měli se svojí žalobou úspěch a náleží jim proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za 2 úkony právní služby provedené do 31. 12. 2012 (za převzetí věci a sepsí žaloby) po 3.360 Kč (za zastupování dvou žalobců, sníženo o 20 %, § 12 odst. 4 vyhlášky). Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 6.720,- Kč. Další náklady představují zaplacené soudní poplatky ve výši 4.000 Kč. Proto soud přiznal žalobcům právo na náhradu nákladů řízení ve výši 10.720 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 4. března 2013

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu